

Nieuwsbrief

ICT-OPLOSSINGEN VOOR DE OBSTETRIE

November 2011

Tien jaar STAN®

Tien jaar STAN®. Zo lang is het al geleden dat de eerste twee STAN's in gebruik werden genomen in het Universitair Ziekenhuis van Antwerpen door het team van professor dr. Yves Jacquemyn. Andere pioniers volgden vlug, waaronder Z.O.L. Genk, Sint-Augustinus Wilrijk, AZ Sint-Jan Brugge, UZ Gent, AZ Groeninge Kortrijk en Heilig Hart Mol.

Ondertussen hebben veel verlosafdelingen gekozen voor STAN. In 92% van de Belgische ziekenhuizen gebruikt men nu STAN. In Vlaanderen is dit percentage met 64 van de 66 ziekenhuizen zelfs hoger. In Brussel gebruiken alle ziekenhuizen STAN, veelal twee of meer. Op de 47 ziekenhuizen in Wallonië zijn er nog maar zes kleine en één grotere materniteit zonder STAN.

Net als wijn heeft STAN een aantal topjaren gekend. 2003 was het absolute hoogtepunt. In dat jaar organiseerden twee Brusselse universitaire ziekenhuizen een

Nicolas Maes

gezamenlijke aankoop en werden in totaal maar liefst 50 STAN's in gebruik genomen. Ook 2009 en 2010 waren excellent met respectievelijk 44 en 42 opgestarte STAN's. Opvallend is dat STAN vooral daar goed gebruikt wordt waar het merendeel van de gynaecologen en vroedvrouwen een STAN-certificaat heeft behaald en er twee of meer STAN's werden geïmplementeerd. In Vlaanderen zijn vele gynaecologen en vroedvrouwen ondertussen gelukkig gecertificeerd. Momenteel gebruikt men in 55% van de Vlaamse kraamafdelingen twee of meer STAN's. Op een op de drie

afdelingen zijn dat er zelfs drie of meer.

Na de introductie in 2001 zijn we inmiddels aanbeld bij de derde generatie STAN: de STAN S31. Maar de ontwikkelingen verlopen zeer snel. Daarom kunnen we nu ook een volgende belangrijke evolutie aankondigen op pagina's twee en drie: GoldtracePlus!

De afgelopen tien jaar zijn er tientallen STAN-studies gepubliceerd. We kunnen met een gerust hart stellen dat STAN één van de meest onderzochte methodes is binnen de verloskunde. Recent kwam daar het onderzoek van S. Vijgen bij. In deze Nieuwsbrief vindt u een samenvatting van deze publicatie, alsook verschillende korte berichten over Mosos en STAN. Nog meer studies staan op stapel.

Ten slotte wordt een tipje van de sluier gelicht van wat STAN de komende jaren zal brengen. U ziet, deze Nieuwsbrief handelt hoofdzakelijk over STAN. In een volgende komt Mosos weer volop aan bod.

Veel leesplezier!
Nicolas Maes
Bellegem, november 2011

Zittend: Lorena Martinez; rechtopstaand vlnr. Elke Verschuieren, dr. Lieselot Lammens en Charlotte Argeerts van het verloskundig team van ZNA Jan Palfijn Merksem

INHOUD

- Tien jaar STAN®
- Langverwacht: GoldtracePlus!
- Mosos: de stand van zaken
- Kosten van ST-analyse versus CTG
- Korte berichten STAN®
- STAN®: de toekomst
- Kalender

Langverwacht: GoldtracePlus!

Het langverwachte GoldtracePlus-platform bestaat uit een nieuwe generatie schedelelektrode en een eveneens nieuw ontwikkelde, eenmalig te gebruiken beenplaat. GoldtracePlus kan via een adapterkabel worden gebruikt met STAN®, maar ook met andere CTG-monitors. GoldtracePlus beantwoordt aan strenge criteria op het gebied van:

- Signaalkwaliteit
- Hygiëne
- Veiligheid
- Gebruiksgemak
- Comfort voor de patiënt
- Infectiepreventie

De nieuwe schedelelektrode

De foetale bewaking via een schedelelektrode heeft zich bewezen als de meest accurate methode. De moeilijkheid bij het aanbrengen van een scalp-elektrode is dat men letterlijk in

De nieuwe schedelelektrode met Click release™

Mosos: de stand van zaken

Naast de vele berichten rondom tien jaar STAN® dienen we niet te vergeten dat er ook zeer goed nieuws is voor de Mosos-gebruikers in België. Volgend jaar introduceren we de Mosos eBirth-module voor de aanlevering van gegevens voor eBirth via Mosos. In een volgende Nieuwsbrief leest u hierover meer.

Mosos blijft een hot item in vele kraamafdelingen. De grootste kraamafdeling van Vlaanderen, Sint-Augustinus Wilrijk, investeerde in een volledig nieuwe Mosos-configuratie met implementatie van Mosos-gegevens in het elektronisch patiëntendossier C2M van de firma Cegeka.

Net als Sint-Augustinus Wilrijk werkt Z.O.L. Genk reeds vele jaren met Mosos. In 2009 startte men op de verlosafdeling met een volledig nieuwe versie van Mosos <CTG> en

Mosos <P> SPE. Binnenkort komt daar Mosos <O> bij. In Mosos <O> komt alle informatie uit de verschillende Mosos-modules samen: het zwangerschapsdossier in Mosos <O>, de bevallingsgegevens uit Mosos <P> en de beoordelingen van de CTG's uit Mosos <CTG>. Voor gebruikers van Mosos <U> komen de bevindingen van de echo's ook in Mosos <O>. Samen met Mosos <P> vormt Mosos <O> het enige complete elektronische dossier voor de consultatie Verloskonde.

Ook in het Waalse landsdeelte werd in Mosos geïnvesteerd door het Universitair Ziekenhuis A. Vésale te Montigny-le-Tilleul bij Charleroi en in het Sankt Nikolaus Hospital van Eupen. Mosos-uitbreidingen gebeurden dan weer in het UZA te Edegem, UZ Gent, UZ Leuven, Sint-Lucas Assebroek, AZ Turnhout, AZ Diest en CHA Libramont.

het donker tast. Het aanbrengen gebeurt blind. Bijgevolg is het moeilijk om vast te stellen of de scalpelektrode goed is aangebracht. Indien echter de elektrode onvoldoende is vastgedraaid leidt dit tot slechte signaalkwaliteit en kan de ST-analyse niet worden uitgevoerd, met de nodige frustratie van de gebruikers tot gevolg. Testen geven aan dat de amplitude van het geregistreerde FECG met de helft vermindert voor iedere kwartdraai dat de spiraal te weinig is vastgedraaid. Soms kan de schedelelektrode loskomen en dient deze te worden vervangen door een andere, hetgeen extra kosten met zich meebrengt. In het omgekeerde geval – 'overdraaiing' – is het soms moeilijk om de elektrode weer los te krijgen. Hierbij kan de huid of het haar van de foetus vast komen te zitten onder de spiraal van de elektrode.

De nieuwe generatie scalpelektrode GoldtracePlus biedt verbeteringen op alle vlakken ten opzichte van een standaard-schedelelektrode.

De GoldtracePlus-schedelelektrode met extra ruimte voor haar of huidweefsel

De Click release™ is een revolutionaire nieuwe feature van GoldtracePlus. Wanneer de spiraal van de schedelelektrode volledig is vastgedraaid voelt de gebruiker een zachte klik in de hand. Dit is het signaal dat de schedelelektrode goed is aangebracht. Zo wordt voorkomen dat de spiraal niet volledig is vastgedraaid of, in het andere geval, te ver is gedraaid. Doordat de gebruiker deze feedback krijgt, is het direct duidelijk of de schedelelektrode goed vastzit. Ook minder

ervaren gebruikers kunnen nu dankzij de Click release gemakkelijk een schedelelektrode aanbrengen. De vorm van de scalp-elektrode speelt hierbij een rol. De horizontale spiraal van de schedelelektrode is namelijk bevestigd op een bredere basis. De spiraal kan hierdoor moeilijker kantelen. Zo wordt tevens het risico op onverwacht loslaten van de spiraal voorkomen. Een gleuf onder de spiraal biedt extra ruimte, zodat haar of huidweefsel niet vast komt te zitten. De huidige Goldtrace-scalpelektrodes blijven in het assortiment.

De nieuwe beenplaat

De innovatieve disposable beenplaat biedt een aantal belangrijke voordelen ten opzichte van de herbruikbare beenplaat op het gebied van verbeterde signaalkwaliteit, toegenomen veiligheid, comfort voor de moeder en infectiepreventie. Omdat de beenplaat is ontworpen voor eenmalig gebruik, verbetert de hygiëne in belangrijke mate.

Herbruikbare beenplaten verliezen langzaam hun werking, met sporadisch of definitief signaalverlies tot gevolg. Daarom is het advies deze ieder jaar te vervangen. De productiedatum is eenvoudig op de beenplaat te vinden door te kijken naar de eerste twee cijfers van het lotnummer. 08XXXX betekent bijvoorbeeld dat de beenplaat dateert van 2008 en best wordt vervangen. De herbruikbare beenplaat is tevens nogal omvangrijk en oncomfortabel voor de moeder. Bovendien hopen

De nieuwe beenplaat

Kosten van ST-analyse versus CTG

In een vorige Nieuwsbrief informeerden we u al betreffende een publicatie van E. Heintz in de *British Journal of Obstetrics and Gynaecology* over de kosteneffectiviteit van STAN®. Ook in Nederland vindt verder onderzoek plaats naar STAN en kosteneffectiviteit. In een recente studie werd een kosteneffectiviteitsanalyse uitgevoerd op basis van de Nederlandse gerandomiseerde studie waarbij STAN en CTG met elkaar werden vergeleken (Westerhuis et al. 2010).

De nieuwe kosteneffectiviteitsanalyse van S. Vijgen was primair gebaseerd op klinische trial-resultaten, waarbij metabole acidose als maat van effectiviteit werd gebruikt. De extra kost

per patiënt bedroeg €29 in de STAN-arm van de studie. Dit werd veroorzaakt door de iets duurdere STAN-apparatuur en de noodzakelijke training. Hier kunnen we opmerken dat opleiding ook voor CTG-interpretatie wenselijk is. Op basis van de resultaten van deze studie concludeerden de onderzoekers dat de extra kosten van bewaking met STAN zeer beperkt zijn vergeleken met alleen het CTG, en zeer laag vergeleken met de totale kosten van een bevalling.

[Sylvia M.C. Vijgen et al., 'Cost-effectiveness of cardiotocography plus ST-analysis of the fetal electrocardiogram compared to cardiotocography only', Acta ObsGyn 2011]

GoldtracePlus-adaptorkabel voor de huidige STAN® S31

zich bij herbruikbare beenplaten na verloop van tijd vuil en lichaamssappen op in de gleuven en openingen van de beenplaat. Vanuit het oogpunt van hygiëne is dit een ongewenste situatie.

De prestatie van de nieuwe eenmalig te gebruiken GoldtracePlus-beenplaat is altijd uitstekend, omdat deze immers nooit eerder is gebruikt. Dit garandeert optimale omstandigheden voor een goede signaalkwaliteit. De herbruikbare beenplaat is groot en moeilijk te bevestigen zonder kabel. De disposable beenplaat is daarentegen klein

en gemakkelijk vast te maken op de dij van de moeder. Riemen zijn niet langer nodig. Daar de beenplaat zo licht is kan deze gemakkelijk worden bevestigd met de huidelektrode. De disposable beenplaat hoeft niet te worden gereinigd en raakt minder vlug zoek. Kapotte beenplaten behoren tot het verleden.

Zowel voor de beenplaat als de elektrode worden enkel PVC-vrije materialen gebruikt.

Verpakking en gebruik

GoldtracePlus wordt verkocht in verpakkingen van 50 stuks, bestaande uit één schedelelektrode en één eenmalig te gebruiken beenplaat. Samen vormen ze een kit. Zijn extra scalpelektrodes vereist dan kunnen deze afzonderlijk worden verkregen. Afhankelijk van de gebruikte monitor, STAN of een klassiek CTG-apparaat, zijn adapterkabels beschikbaar.

Colofon

De BMA Nieuwsbrief verschijnt in een gedrukte versie. Deze is bedoeld voor onze klanten, maar gaat tevens óver onze klanten. Wat zijn hun ervaringen met BMA? De Nieuwsbrief dient ook om u op de hoogte te houden van de laatste ontwikkelingen binnen ons bedrijf, alsmede van onze meest recente producten en diensten.

De BMA Nieuwsbrief is een uitgave van:
BMA BeLux BVBA
Kloosterdreef 7
B-8510 Bellegem
www.bma-mosos.be

© BMA BeLux BVBA 2011. Artikelen uit de BMA Nieuwsbrief mogen worden overgenomen na toestemming van BMA en met bronvermelding.

Om de BMA Nieuwsbrief te ontvangen dient u zich aan te melden door een e-mail te zenden aan info@bma-mosos.be. Vragen en opmerkingen kunt u eveneens naar bovengenoemd e-mailadres sturen.

Korte berichten STAN®

Op 22 november 2011 wordt in Z.O.L. Genk een STAN®-avond georganiseerd. Om 19.00 uur geeft professor Wilfried Gyselaers de lezing 'Anatomie van de bevaling'. Vanaf 20.00 uur volgen dan STAN-casusbesprekingen. Voor verdere inlichtingen kunt u terecht bij rita.fraiponts@zol.be of anja.moors@zol.be. Eerder waren er druk bezochte STAN-avonden op 22 maart en 28 juni.

De standaardisering van STAN breidt verder uit. Materniteiten waar vroedvrouwen en gynaeco-

logen een STAN-certificaat hebben, investeren in extra STAN's. Delegaties van ZNA Jan Palfijn Merksem zijn altijd trouw aanwezig op diverse STAN-opleidingen. Dit jaar resulteerde deze interesse in een uitbreiding met één STAN S31 en vier STAN S31 Basis CTG's. Verdere uitbreidingen waren er in Sint-Jozef Malle, Mariaziekenhuis Overpelt, AZ Vesalius Tongeren, RZ Sint-Trudo Sint-Truiden, AZ Alma Eeklo, ASZ Geraardsbergen, Sint-Jan alsook Sint-Lucas Brugge, Heilig Hart Tienen, Sint-Anna Brussel en het ziekenhuis

van Verviers. Ook nu starten er weer twee kraamafdelingen met STAN: Sint-Jozef Izegem en Sankt Nikolaus Eupen.

De impact van de STAN-studie *Intrapartum fetal monitoring by ST-analysis of the fetal ECG* van dr. Michelle Westerhuis en de diverse opvolgstudies wordt overal in Nederlandse ziekenhuizen zichtbaar. Ook Nederlandse verlosafdelingen breiden hun STAN-park uit. De Isala klinieken van Zwolle bijvoorbeeld. Ze hadden al negen STAN's met ST-analyse. Recent hebben ze nog zes STAN S31 Basis CTG's aangeschaft. STAN S31 Basis CTG heeft als grote voordeel dat later desgewenst de ST-analyse kan worden toegevoegd. Verder beschikt men ermee over een groot touchscreen waarop de foetale hartslag, de maternale hartslag en contracties in kleur grafisch worden weergegeven. Ook het IJsselland Ziekenhuis te Capelle aan den IJssel kiest standaard voor STAN. Door de aankoop van drie extra STAN's beschikt men hier nu over zeven apparaten. In het zuiden van Nederland evolueert ook het ziekenhuis ZorgSaam Zeeuws-Vlaanderen te Terneuzen gestaag op weg naar standaardisatie. Met de uitbreiding met een STAN S31 hebben ze er nu drie. Het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis in Dirksland begint dit jaar met twee STAN-apparaten.

Vlnr. Lorena Martinez, Elke Verschuieren, dr. Lieselot Lammens en Charlotte Argeerts van het verloskundig team van ZNA Jan Palfijn Merksem

STAN®: de toekomst

In de nabije toekomst is een upgrade van de STAN®-software te verwachten. Deze upgrade is inclusief een nieuwe Patient Interface Box (PIB). Deze kan worden aangebracht op de bestaande STAN S31-toestellen.

Deze upgrade brengt de volgende nieuwe mogelijkheden met zich mee bij gebruik van STAN:

- Met een nieuwe beenplaat zal ook het maternale ECG kunnen worden geregistreerd

- Beslissingsondersteuning inzake de variabiliteit van de foetale hartslag bij intrapartum gebruik (extra alarm bij lage variabiliteit)
- Kortetermijnvariabiliteit van de foetale hartslag voor antenataal gebruik wordt geanalyseerd
- In combinatie met Goldtrace-Plus zorgt de nieuwe PIB voor een verbeterde signaalkwaliteit bij ST-analyse

Meer hierover kunt u lezen in een volgende Nieuwsbrief.

Kalender

De komende maanden staan de volgende congressen, opleidingen en symposia op ons programma:

22 november 2011
STAN-opleiding, Z.O.L. Genk

3 december 2011
GGOLFB, Postuniversitaire studiedag, Genval